

در مساله ی

امر به معروف و نهی از منکر

فقط نهی از منکر نیست،

امر به معروف و کارهای نیک هم هست.

مقام معظم رهبری

امر به معروف و نهی از منکر

روابط عمومی و شورای فرهنگی ادار کل راهداری و حمل و نقل جاده های استان لرستان

سال ۹۶

فضای مجازی از تهدید تا فرصت

فضای مجازی می تواند بستر آموزش شهروندی، تربیت دینی، تحکیم خانواده، ارتباط فرزند و والدین، همسرداری، پیشگیری از اعتیاد، مباحثه و بالا بردن تحمل در برابر دیدگاه مخالف، انتخاب صحیح مهارت های فردی و اجتماعی، اصلاح الگوی مصرف و دهها موضوع علمی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و... دیگر باشد.

-یادمان باشد در فضای مجازی هر مطلبی را بدون اطلاع از حقیقت آن بازگزاری نکنیم.

-یادمان باشد در فضای مجازی از توهین به شخصیت افراد پرهیز و به دیگران نیز تذکر دهیم.

-یادمان باشد به گفته امام صادق(ع)، حرمت حیثیت و آبروی مؤمن همانند حرمت جان و مال اوست پس در فضای مجازی آبروی کسی را نبریم.

دو نمونه عملی امر به معروف و نهی از منکر در عصر حاضر

-نامه امام به گورباچف آخرین دبیرکل حزب کمونیسم شوروی سابق
-نامه رهبری به جوانان غرب

زمینه های امر به معروف و نهی از منکر

دفاع از نظام اسلامی - منکرات اداری - مخالفت با قوانین - قوانین مغایر با اسلام

شرایط امر به معروف و نهی از منکر

-علم به معروف و منکر -احتمال تأثیر -اصرار بر نگاه -نداشتن مقصد

مراحل امر به معروف و نهی از منکر

- امر و نهی قلبی.
  - امر و نهی لسانی(زبانی).
  - امر و نهی عملی.
- مرتبیه زبانی امر به معروف نیز دارای سه مرحله است:**
- موعظه و گفتار نرم
  - امر و نهی آرام
  - امر نهی تند

ویژگی های الفاظ و جملات امر و نهی دینی

شویایی، صراحت، متانت، جدیت، اختصار، اعتدال، سلامت (پرهیز از توهین، تحقیر، تمسخر و نیش زبان)، علوفت و اکرام

پیام:

- امر به معروف نشانه غیرت دینی و احساس مسئولیت است.
- نهی از منکر، بارش رحمت و هدایت بر گوهر تشنه قلب گمراهان.
- نهی از منکر، یعنی پیشگیری از سرایت بیماری های اخلاقی به دیگران.
- امر به معروف و نهی از منکر یعنی آینه ای آنکه دوستش داری، باش
- امر به معروف، یعنی واداشتن دیگران به دانایی، به اندیشیدن
- امر به معروف، یعنی واداشتن دیگران به رعایت حقوق شهروندی

موضوع افراد در مقابل امر به معروف و نهی از منکر

- بذیرش
- سکوت
- مخالفت

تلفنهای گویا

اتاره گل راهداری و حمل و نقل جاده ای لرستان

پیش شماره ۰۶۶

۳۳۴۴۱۵۲۰ ، ۳۳۴۴۲۳۵۱ ، ۳۳۴۰۳۶۶۵

۳۳۴۴۱۵۲۸ ، ۳۳۴۰۳۶۲۰ ، ۳۳۴۴۳۶۶۱

نمابر: ۳۳۴۴۲۳۷

دفتر مدیریت: ۰۶۶ - ۳۳۴۰۸۰۳۰

lorestan@rmtmo.ir

www.lorestan.rmtmo.ir

@lorestanrmtmo

سامانه پیام کوتاه: ۲۰۰۰۱۲۴۰

آدرس: لرستان - خرم آباد - بلوار بهارستان - کیلومتر ۳

جاده خرم آباد اندیمشک - جنب سیلو

اتاره گل راهداری و حمل و نقل جاده ای استان لرستان

امر به معروف و نهی از منکر

تعریف

امر به معروف و نهی از منکر یعنی مردم را به کار نیک واداشتن و از کار زشت بازداشتن.

این فریضه مختص اسلام نبوده بلکه در طول تاریخ در بین سایر ادیان وجود شهودندانی مسئولیت پذیر نسبت به جامعه و یکدیگر است. به تعبیر رسول خدا (ص): «یک انسان گنهکار در میان مردم، همانند فرد ناگامی است که با گروهی سوار کشتی شده و آنگاه که کشتی در وسط دریا قرار می گیرد، اقدام به سوراخ کردن زیر پای خود می کند، هر کسی به او اعتراض می کند در پاسخ می گوید: من در سهم خودم تصرف می کنم؛ به یقین این یک حرف احمقانه است. اگر دیگران او را از این عمل خطرناک باز ندارند، طولی نمی کشد که همگی غرق می شوند.» بنابراین **امر به معروف و نهی از منکر وظیفه های همگانی است.**

قرآن و امر به معروف و نهی از منکر

امران به معروف، نهی کنندگان از منکر، و حافظان حدود (و مرزهای) الهی، (مؤمنان حقیقی اند)؛ و بشارت ده به (اینچنین) مؤمنان!

(سوره توبه، آیه ۱۱۲)

در آیه ۱۱۲ توبه، ۱۵۷ اعراف، آیات ۱۰۴، ۱۱۰ و ۱۱۴ آل عمران، ۴۱ حج و ۱۷ لقمان امر به معروف و نهی از منکر در کنار هم آمده است.

احادیث

رسول خدا صلی... علیه و اله فرمودند: گروهی هستند که نه پیامبرند و نه شهید ولی مردم به مقامی که خداوند به خاطر امر به معروف و نهی از منکر به آنان عطا فرموده غیبه می خورند.

(مستدرک الوسائل، ج ۱۲، ص ۱۸۲)

امیرمؤمنان علی علیه السلام فرمودند: «تمام کارهای نیک و حتی جهاد در راه خدا در برابر امر به معروف و نهی از منکر چون آب دهان است در برابر دریای پنهانوار» (نهج البلاغه، حکمت ۳۷۴)

امر به معروف

یعنی

راهنمایی به کارهای خوب

۳ صفت امر به معروف و نهی از منکر از نظر امام صادق (ع)

- ۱- به آنچه امر می کند عمل کند و از آنچه نهی می کند اجتناب نماید.
- ۲- در امر کردن و نهی نمودن میانه روی را پیشه خود کند.
- ۳- از روی دلسوزی و مهربانی و با مدارا امر و نهی کند.

(وسائل الشیعه ج ۱۶ ، ص ۱۵۰ ، ج ۲۱۲۱۰)

عاشورا نمونه واقعی نهی از منکر

قیام عاشورا بزرگترین جلوه مبارزه با منکر در طول اعصار مختلف است. آن زمان که امام حسین(ع) با روی کار آمدن یزید بن معاویه، اصل اسلام را در خطر دید و حج خود را نیمه تمام رها کرد و به سوی عراق شتافت.

امام حسین(ع) قبل از خروج از مدینه در وصیت نامه ای به برادرش محمد بن حنفیه می نویسد: «من فقط برای این امور خروج می کنم: اصلاح امت جدم به وسیله امر به معروف و نهی از منکر و عمل به سیره الهی» (بخارا لایو، جلد ۴، ص ۳۲۹)

کلام ولی

با بهترین روش ها، مردم را به عبادت و طواهر و مصادیق دینی از جمله صدق، امانت، تقوا، ترک منکر، امر به معروف و سبک زندگی صحیح، هدایت کنید.

نهی از منکر برای مردم، فقط زبانی است. (مقام معظم رهبری)

معروف و منکر از دیدگاه رهبر انقلاب

معروفها اینها هستند: اعتدالی فرهنگ، سلامت محیط اخلاقی، سلامت محیط خانوادگی، تکثیر نسل و تربیت نسل جوان آماده برای اعتدالی کشور، رونق دادن به اقتصاد و تولید، همگانی کردن اخلاق اسلامی، گسترش علم و فناوری، استقرار عدالت قضائی و عدالت اقتصادی، مجاهدت برای اقتدار ملت ایران و ویرای آن و فراتر از آن، اقتدار امت اسلامی و تلاش و مجاهدت برای وحدت اسلامی؛ مهم ترین معروفها اینها است و همه موظفند در راه این معروفها تلاش کنند؛ امر کنند. وجود مقدس پیامبر معظم اسلام (صلی... علیه و اله) از برترین امران به معروف و ناهای از منکر است. البته به شما بگویم عزیزان من! منکر را باید بشناسید. چیزهایی ممکن است به نظر بعضی منکر نباشد؛ در حالی که منکر نباشد. باید معروف و منکر را بشناسید. واقعا باید بدانید این منکر است.

مراتب امر به معروف و نهی از منکر

- ۱- مراتب در زمان حاکمیت اسلام: در زمان حاکمیت و اقتدار حکومت اسلامی واجب است مکلفین در امر به معروف نهی از منکر، به امر و نهی زبانی اکتفا کنند و در صورت نیاز به توسل به زور، موضوع را به مسئولین ذریع در نیروی انتظامی و قوه قضائیه ارجاع دهند.
- ۲- مراتب در زمان حاکمیت غیر اسلام: در زمان و مکانی که حاکمیت و اقتدار با حکومت اسلامی نیست، بر مکلفین واجب است که در صورت وجود شرایط، جمیع مراتب امر به معروف و نهی از منکر را با رعایت ترتیب آنها تا تحقق غرض انجام دهند.
- ۳- امر و نهی زبانی: نهی از منکر زبانی، جایز و واجب و وظیفه همه است و در هیچ شرایطی هم ساقط نمی شود. اما آن جایی که نوبت اجرا و عمل برسد، همه باید طبق قوانین عمل کنند.
- ۴- امر و نهی عملی: تعرض به داخل خانه های مردم برای امر به معروف و نهی از منکر جایز نیست. دخالت اشخاص دیگر در اموری که از وظایف نیروهای امنیتی و قضایی محسوب می شود، جایز نیست.
- ۵- ترک معاشرت: در مواردی که یکی از اقوام آسان، مباردت به ارتکاب معصیت کند و نسبت به آن لالایی باشد، اگر ترک معاشرت موقتی با او موجب خودداری او از ارتکاب معصیت شود، به عنوان امر به معروف و نهی از منکر واجب است و در غیر این صورت، قطع رحم جایز نیست.
- ۶- اطلاع دادن به مقامات: با وجود حکومت اسلامی که اهتمام به اجرای این فریضه الهی دارد، بر کسی که قادر به امر به معروف و نهی از منکر نیست، واجب است که نهادهای مربوطه را که از طرف حکومت فساد اداری که فسادآور هم هستند، موضوع را پیگیری کند.

آداب امر به معروف و نهی از منکر

- مانند طبیعی دلسوز و پدري مهربان باشد.
- قصد خود را خالص کند
- و تنها برای رضای خدا اقدام کند و
- عمل خود را از هرگونه برتری جویی پاک گرداند.